

Margit Gade

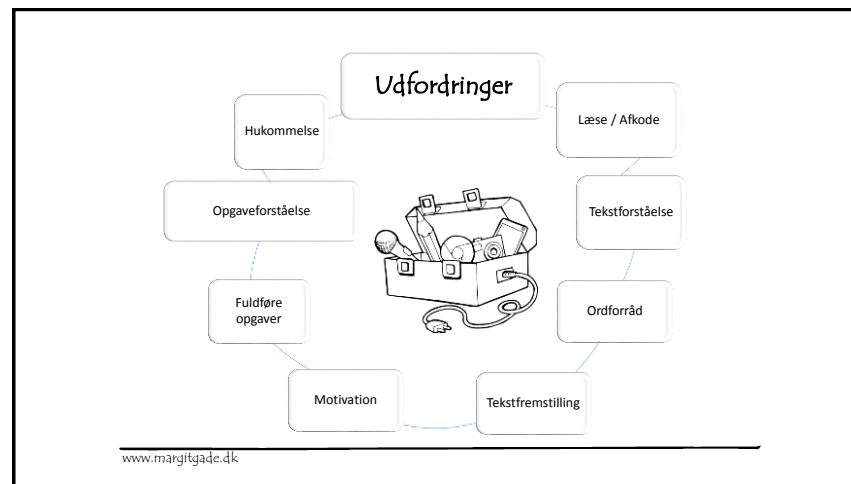
IT som inkluderende medie

Margit Gade

Dag 1
Læsning
-at afkode, huske og forstå for at kunne anvende

Dag 2
Fremstilling af "skrift"
-at formulere og fastholde for at kunne udtrykke

Inspiration til
den dysleksivenlige skole

Margit Gade

Læsning

Oplæsningsværktøj

Et afsnit ad gangen
– for at få mikropauser og en grafisk forståelse af teksten

Harry Potter og halvblodsprinsen, LIX 34

Som Hermione havde foreslået, blev sjetteårslektionen fortælt ikke de omver af udvalgte elever. Hun havde håbet på, man dannede perioder, hvor de måtte foretage et bud på det mest sandsynlige eksempel på, da fx for ikke blot skulle de studere, men om de havde eksamen hver dag, men iakttagelse i sig selv var blevet mere krævende end angiveligt for. Harry bevægede sig hurtigt af, fordi professor McGonagall tog til dem i denne tid, selv om Hermione stadig havde brug for ganske små intervaller både én og to gange i det daglige, og til Hermines vigtige møder, var Harry bedre end tidligere blevet eksamineret under sine halvblodsprinsen.

Ikke-verbale læseværktøjer blev nu foreslået, ikke kun i forvejen med stærkt kryds, men også i læseværktøjet og forvaltning. Harry så ofte rasede på sine klassekammerater i oplæsningsrummet eller ved møder og foretog, at de var under forvaltning og verbale værktøjer, som om de var af PC/DEN-ER-AL-LE, men han vidste, at det i virkeligheden kom på for at få læseværktøjet til at fungere uden at være trykfølsomme. Det var en fordel at kunne redigere i det samme, har måske de nu må de læse forlæse efter og angiveligt for i betragtningerne, men i det mindste

... ..

Sådan finder du dine svar på spørgsmålene og de bedste svar: Det går nemt at være sikker på at læse værktøjet. Det er Harry, Wato og Hermione både ikke finder til at bruge Hagrid. Han var altid på vej af den dag til forberedelse til møderne, at det var det samme, og at det var det samme på gangene eller i skolen, det kan til fordel at kunne se det eller have det samme.

"Vi bliver altid til at gå ud til dem og fortælle det," sagde Ron. "Og desuden skal vi være enorme, kunne det ved hjælp af under den følgende lærdags angrebene."

"Vi har efter udtalelserne til Quidditch har til sæsonen," sagde Ron. "Og desuden skal vi være på den der apparatbevægelse til Filmarks læktion. Og hvad er det egentlig, vi skal trække? Hvordan skal vi forstå dem, at vi kan have behøver det?"

... ..

(AppWriter)

www.margitgade.dk

Markering af det læste ord – AppWriter

Harry Potter og halvblodsprinsen, LIX 34

Som Hermione havde forudsagt, blev sjetteårselevernes fritimer ikke de oaser af salig afslapning Ron havde håbet på, men derimod perioder, hvor de måtte forsøge at holde trit med den umådelig mængde lektier, de fik for. Ikke blot skulle de studere, som om de havde eksamen hver dag, men lektionerne i sig selv var blevet mere krævende end nogensinde før. Harry forstod knap halvdele

Markering

– fordi at se og høre giver helordsgenkendelse og en træning i at følge med i teksten.

www.margitgade.dk

Læsehastighed

www.margitgade.dk

En stemme jeg kan li'

www.margitgade.dk

Se-læse

Lytte-se-læse

Lytte-læse

www.margitgade.dk

At lytte-se-læse

At afkode, huske og forstå for at kunne anvende

At bruge illustrationer når man læser

Begynd med forsiden og skab forventninger til bogen

Hvad ser du?
Hvad kan bogen så handle om?

Hvad er bogens titel?
Hvad kan titlen dække over?

Gå derefter til bagsiden og se på evt. illustration.
Passer bagsideillustrationen til din ide?

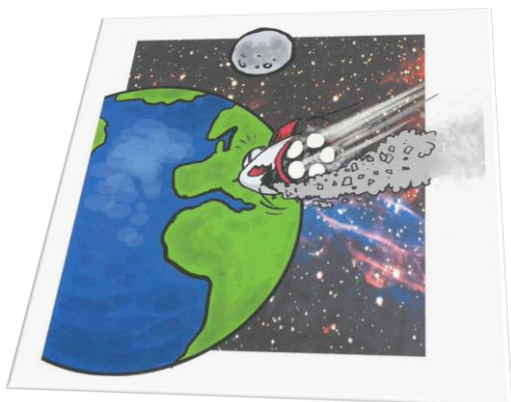
Læs bagsideteksten.
Hvad tror du nu bogen handler om?

Fra: Flix & Flax og Mik af Thomas Friis Pedersen, Tellerup

Fra: Flix & Flax og Mik af Thomas Friis Pedersen, Tellerup

Fra: Flix & Flax og Mik, af Thomas Friis Pedersen, Tellerup

Tanker mens du læser

Læs et lille stykke tekst.

Genkald det du læste.

Er der ord du ikke forstår?

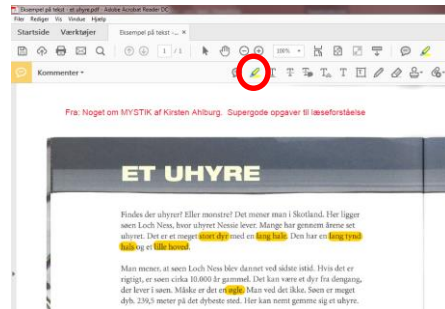
Passer det du læste sammen med:
Det du læste før?
Det du allerede vidste?

Forstår du teksten godt nok til at gå videre?
Eller skal du læse tekststykket igen?

Notater

Overstregning

Fx når man bruger en brillestrategi og leder efter bestemte oplysninger
Her er vist Adobe Reader DC

Skabeloner

Notater

Tidslinje

Ny viden

Skriv et resume

Fortæl om en historie

Sproget - ordforråd

www.margitgade.dk

Sproget - forveksling

www.margitgade.dk

Sproget - udtale

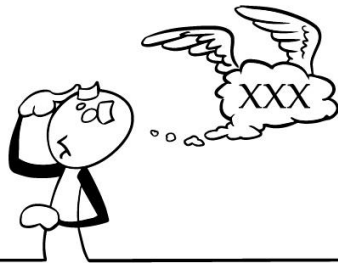
www.margitgade.dk

Finde ordet

www.margitgade.dk

Sproget - fastholde

www.margitgade.dk

"Vi er som kop og kande"
"Jeg er ikke gået ned i det sorte kul"
"Peter vil skyde sig selv i hovedet, hvis han vælger Stina"
"Russisk Roulette / En skotte i kilt"
"Aberne nedstammer fra menneskene"

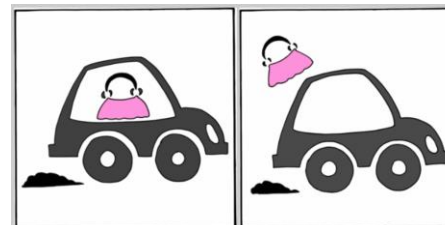
www.margitgade.dk

Ordenes rækkefølge

www.margitgade.dk

De små ord (især forholdsord)

www.margitgade.dk

Overse detaljer/springe fordi andet er mere spændende

'Det var lige før jeg stak ham en flad'

www.margitgade.dk

At læse mellem linjerne

Alle de andre børn var flygtet da Lisa bankede på naboens dør. Det gjorde ondt i maven og kinderne brændte. Da døren gik op stammede Lisa: Undskyld, men min bold er vist nok i din stue.

www.margitgade.dk

www.margitgade.dk

Guide

- Aktiver forhåndsviden
- Ord og begreber
- Handling i oversigtsform
- Læg mærke til ...
- Sæt billeder på

www.margitgade.dk

Læsehastighed

Læsehastighed afhænger af

- om ordene og emnet er kendt eller ukendt.
- længden af ord og sætninger.
- at tempoet er sat, så læseren også kan huske det læste bagefter.

Voksne

- under 150 ord i minuttet, er læsetempoet lavt.
- mellem 150 og 300 ord hvert minut, er almindeligt læsetempo.
- mere end 300 ord i minutter, er læsetempoet højt

Sværhedsgrad efter klassetrin

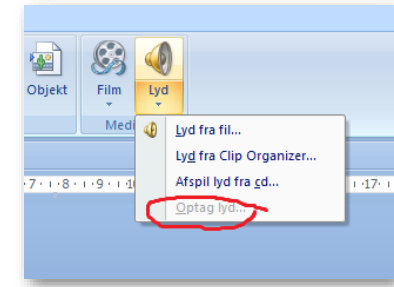
- 4. klassetrin: LIX 20-25
- 5. klassetrin: LIX 25-30
- 6. klassetrin: LIX 30-35
- 7. klassetrin: > LIX 35
- 8. klassetrin: > LIX 35
- 9. klassetrin: > LIX 35

Hastighed efter klassetrin

- 4. klassetrin: 120-150 ord i min.
- 5. klassetrin: 150-170 ord i min.
- 6. klassetrin: 170-200 ord i min.
- 7. klassetrin: 200-225 ord i min.
- 8. klassetrin: 225-250 ord i min.
- 9. klassetrin: > 250 ord i min.

Indsæt Lydfil I PowerPoint

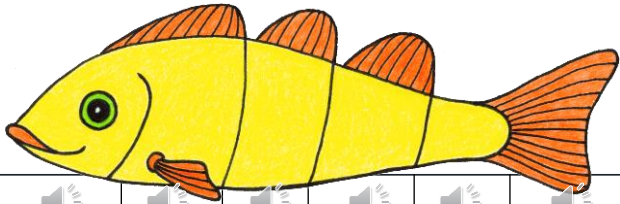

- Klik på fanebladet: Indsæt
- Klik på Lyd
- Vælg optag lyd

www.margitgade.dk

Fortæl om en historie

Navn Line
Dato 23. februar 2012

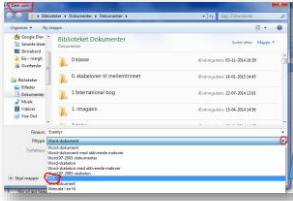

					
Hvad handler historien om?	Hvad sker der først?	Hvad sker der så?	Hvad sker der senere?	Hvad sker der hen mod slutningen?	Hvad ender det hele med?
Historien handler om ...	Hovedpersonen ... Men ...	Neste dag Så ...	Et andet sted Hovedpersonen ...	I løbet af ... Eller ...	Til sidst ...

www.margitgade.dk

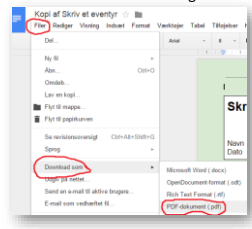
Gem et dokument som PDF og brug lydoptageren i Adobe Reader

Word

Gem som – Vælg filtype = PDF

Google Docs

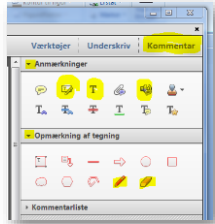

Filer - Download som – PDF dokument

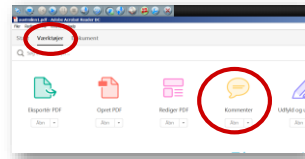
www.margitgade.dk

Skriv oveni opgaver, med Adobe Reader

Adobe Reader XI

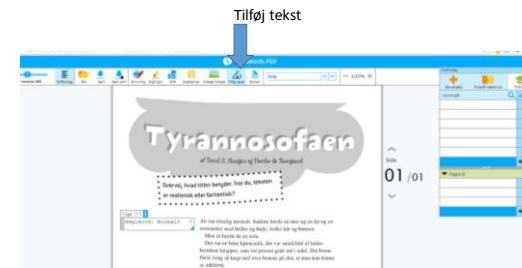

Adobe Reader DC

www.margitgade.dk

Skriv oveni opgaver, med PDF læser (IntoWords)

www.margitgade.dk

Frilæsningsportaler

(BETALING)

Det digitale skolebibliotek

www.margitgade.dk

Nota - netbibliotek - for ordblinde

Bliv medlem af Nota

Sådan melder du dig ind og får adgang til Nota Bibliotek

Download indmeldelsespapirer

www.margitgade.dk

Nota – gå efter PDF

Eventyret om fieren og rosen Josefine Ottesen

(2011) Fantastisk fortælling om kongen af Det smukke Land, hvis forelskelse i hejrepigen Ea bevirker, at han skal tyde Spådommen, ...

Gå efter PDF'er

www.letbog.dk (for alle – uden kode)

www.margitgade.dk

Læsebearbejdede tekster

Fra Special Pædagogisk Forlag

— — —

Læsebearbejdede nyheder fra <http://www.dr.dk/ligetil>

www.margitgade.dk

Afløs tekst med film

filmcentralen.dk
filmstriben.dk
dr.dk/skole
youtube etc.

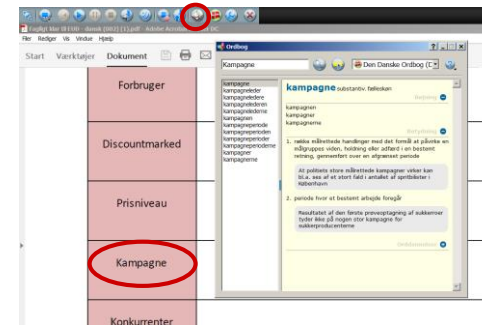
Eleven fremstiller
<http://www.skoletube.dk/video/85133/vinkler>

Læreren fremstiller -
<http://www.youtube.com/watch?v=R0QewWXuueY>

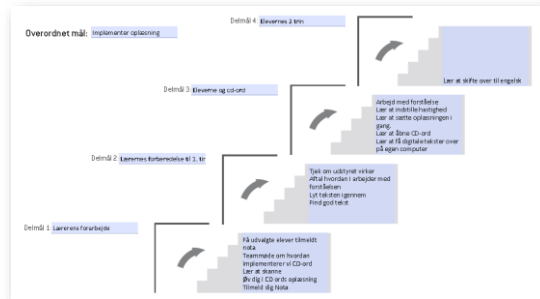
www.margitgade.dk

Digitale ordbøger

www.margitgade.dk

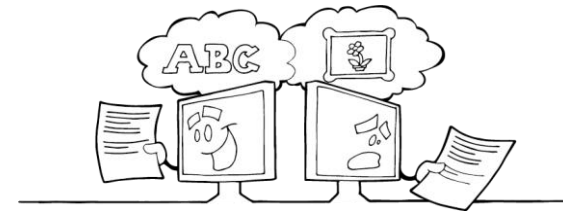
Måltrappen

Skemaet findes i tom udgave på www.pcaps.dk

Hvad er OCR ?

Teksten er løsrivet – så tekst kan markeres og læses op

www.margitgade.dk

Når tekst (pdf) ikke kan læse op

- mangler OCR

www.margitgade.dk

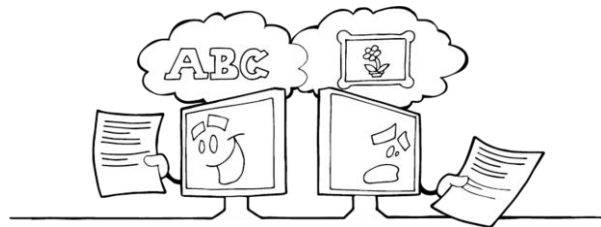
Kopimaskinen

Kopimaskine med OCR
Elevernes e-mail fast i kopimaskinen

www.margitgade.dk

Før du køber/abonnere på site, portal mm
- tjek at de virker sammen med dit oplærings-
og ordforslagsprogram

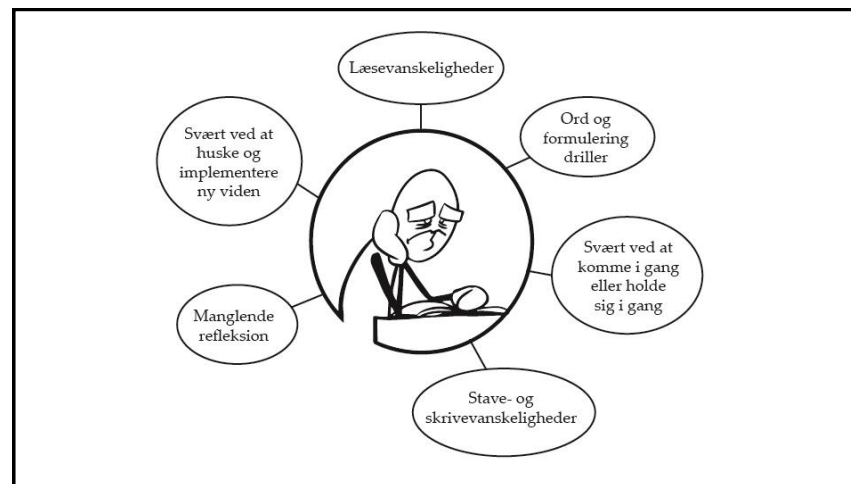
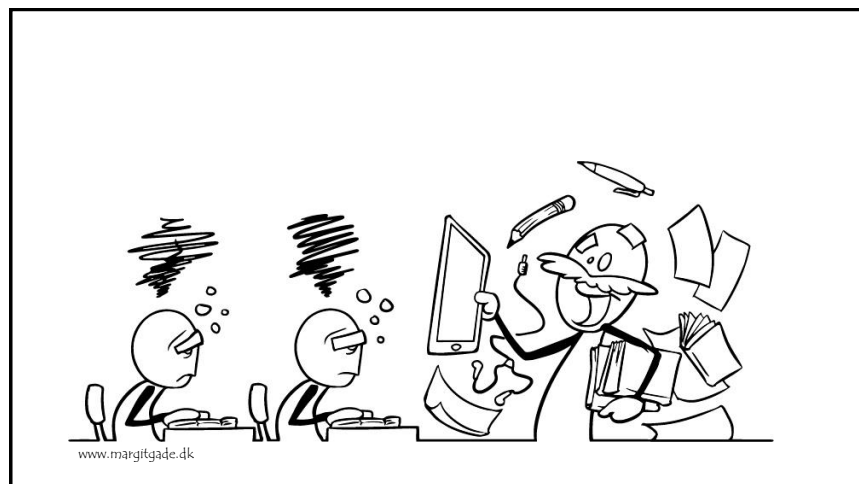

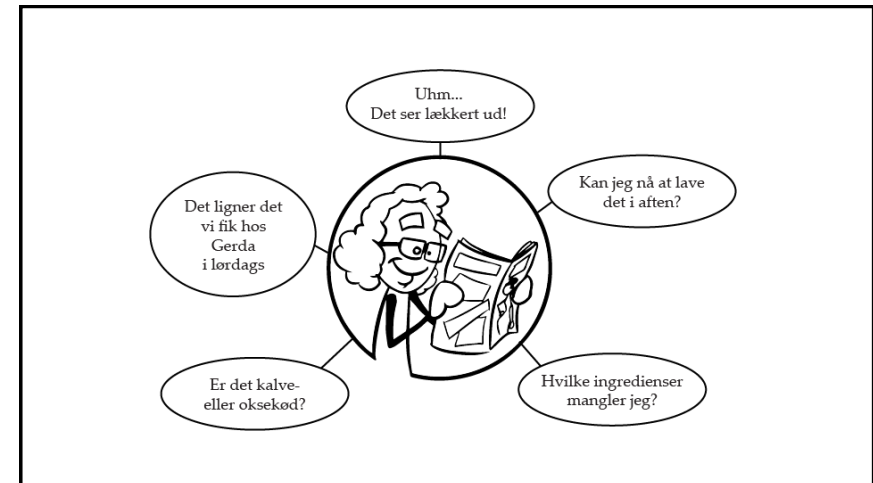
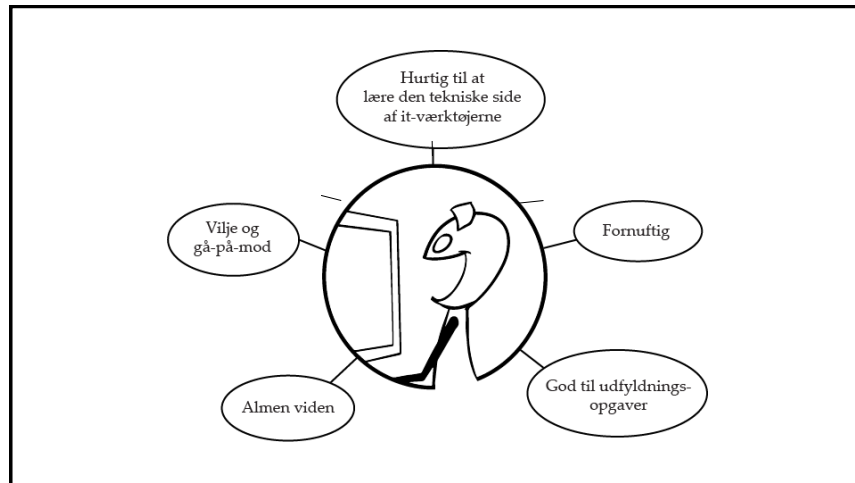
www.margitgade.dk

Inspiration til
den dysleksvenligesko

Margit Gade

Struktur,
stillads og strategier

At undervise i strategier

www.margitgade.dk

What I Know	What I Want to know	What I Learned

Donna Ogle: KWL 1983

David Wray og Maureen Lewis:
Writing Frames 2002

www.margitgade.dk

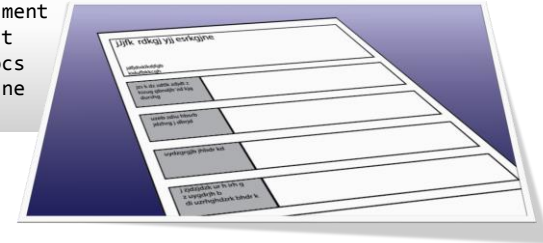
Digitale skabeloner + it-værktøjskasse
En ny gruppe elever

www.margitgade.dk

Skabeloner laves i velkendte formater:

Word-dokument
PowerPoint
Google Docs
Word-Online
PDF

www.margitgade.dk

Skriveskabeloner

Først

Senere

www.margitgade.dk

Nyt stof

Navn _____

Dato _____

Jeg arbejder med...

Viden

Jeg ved allerede...

Spørgsmål

Jeg vil vide...

Svar og overraskende nyt

Jeg lærte...

Fra billede til tekst	
Navn	
Dato	
Billede	Tekst
Billede	Tekst

	Tekst
	Tekst
	Tekst

	Tekst
	Tekst
	Tekst

Skriveskabelonens sprog

← I de hvide felter skriver eleven

Slet 3 punkummer og skriv videre →

Der var engang ...
som ...

Hvor tager hovedpersonen hen? Endag ...

← I farvede felter kan man finde ledetråde

I parenteser henter man inspiration - slet det der ikke bruges

Historien (Romanen, Novellen, Filmen) begynder med ...

Skriveskabelonens sprog

Samme skabelon skal bruges flere gange
(struktur - indhold)

En skabelon vil aldrig passe 100 %
(for så er det arbejdsspørgsmål)

Når elever ønsker at gøre det lidt anderledes
viser vi begejstring

www.margitgade.dk

Før elever kastes ud i skabelonarbejdet

Opbyg fælles viden om indholdet, sproget
og genren

Vis en modeltekst eller modellér for eleverne
Fremhæv hvad der skal til for at opnå en god
tekst eller læring.

Tilbyd skabelon og undervis i hvordan man gør

www.margitgade.dk

Find skabeloner på www.margitgade.dk

Inspiration til
den dysleksvenlige skole

Margit Gade

Fif til hverdagen

Inklusion og differentiering
som et grundlæggende princip

www.margitgade.dk